

MILJØ-
DIREKTORATET

Foto: Kjell-Erik Moseid

Undervisningsplan for jegerprøvens obligatorisk kurs

Fastsatt av Miljødirektoratet 1. april 2017.

Sist endret 1. juni 2020

Læringsmål for jegerprøvekursen

Obligatorisk jegerprøvekurs må gjennomføres og eksamen må bestås for å bli registrert i Jegerregisteret. Slik registrering er en forutsetning for å utøve jakt, felling eller fangst i Norge. Kurset gir deltakerne forståelse og forutsetning for å utvikle gode holdninger til jakt og jaktutøvelse, samt grunnkunnskap om human og sikker jakt, våpen og skyting, arter, lovverk og jakt- og fangstutøvelse.

Jegerprøvekursets innhold

1. Samling – Jakt og holdninger
2. Samling – Våpen og våpenlovgivningen
3. Samling – Human og sikker jakt i praksis
4. Samling – Skyting med hagle og rifle
5. Samling – Artskunnskap
6. Samling – Lover og forskrifter
7. Samling – Jaktformer
8. Samling – Ettersøk av skadet vilt
9. Samling – Håndtering av felt vilt

Gjennomføring

Kurset skal være på 30 timer. Den obligatoriske undervisningen skal gjennomføres ved ett av tre alternativer:

1. Over to langhelger

Fredag (3 t)	Lørdag (6 t)	Søndag (6 t)	Fredag (3 t)	Lørdag (6 t)	Søndag (6 t)
Samling 1	Samling 2+3	Samling 4	Samling 5	Samling 6 + 7	Samling 8 + 9

2. Over fem hele sammenhengende dager

Dag 1 (6 t)	Dag 2 (6 t)	Dag 3 (6 t)	Dag 4 (6 t)	Dag 5 (6 t)
Samling 1+5	Samling 2+3	Samling 4	Samling 6+7	Samling 8+9

3. Over ni dager

Dag 1 (3 t)	Dag 2 (3 t)	Dag 3 (3 t)	Dag 4 (6 t)	Dag 5 (3 t)	Dag 6 (3 t)	Dag 7 (3 t)	Dag 8 (3 t)	Dag 9 (3t)
Samling 1	Samling 2	Samling 3	Samling 4	Samling 5	Samling 6	Samling 7	Samling 8	Samling 9

Rekkefølgen på dagene i de ulike gjennomføringsalternativene kan endres dersom lokale forhold tilsier det. Kombinasjoner mellom ulike alternativ er ikke tillatt ved gjennomføring.

E-læring

Miljødirektoratet har utarbeidet e-læring til alle samlingene. E-læringa kan brukes som en repetisjon av eller som et supplement til undervisningen.

Fraværregler

Samling 1, 2, 3 og 4 har obligatorisk oppmøte på kurs. Jegerprøvekandidater som ikke kan delta på en eller flere av disse samlingene, må ta de manglende delene ved et annet kurs.

Kandidaten kan ha fravær fra undervisning på inntil 2 samlinger, men bare fra samling 5, 6, 7, 8 eller 9. Ved fravær skal kandidaten levere dokumentasjon til instruktøren for bestått test fra e-læringa for denne samlingen.

Om undervisningsplanen

Undervisningsplanen er en hjelp til instruktøren for å planlegge gjennomføring av kurset. Tidsangivelser er veiledende for vektning av stoffet. Instruktøren bør i tillegg legge inn noen pauser der det er naturlig ved behov.

1. Samling – Jakt og holdninger

Læringsmål

Kandidaten skal

- ha innblikk i jaktas historikk i Norge
- kunne gjøre rede for betydningen av jakt og fangst i tidligere tider og i dagens samfunn
- se jaktas plass i dagens samfunn, samt være bevisst holdninger og etikk i forbindelse med jaktutøvelsen
- forstå nødvendigheten av å utøve jakt på en mest mulig human, sikker og akseptabel måte for å sikre samfunnets aksept, respekt for viltet, ansvarsfull våpenhåndtering, jaktutøvelse etc.
- bevissthet rundt bruk av internett og sosiale medier ved deling av jaktopplevelser
- forstå hvorfor det i dag er behov for obligatorisk jegerutdanning i Norge

Gjennomføring

3 timer undervisning. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs.

Tema for samling 1

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
1.0 Innledning og presentasjon	<ul style="list-style-type: none">• Presentasjon av instruktør• Presentasjon av kursarrangør• Kursplan, datoer, tidspunkt og oppmøtested• Registrering som jegerprøvekandidat og betaling av jegerprøvegebyr på «Min side» på www.jegerprøveeksamen.no.• Elektronisk jegerprøveeksamen• Info om e-læring• Oppfordre til spørsmål• Presentasjon av deltakerne• Registrering av oppmøte og nødvendig personopplysninger på deltakerne	Forelesing	Power Point. Lastes ned fra www.nacl.no	20
1.1 Jakt og holdninger	<ul style="list-style-type: none">•Hva er jakt? Hvorfor jakt?•Viltforvaltning og jaktas verdi•Jegerprøven•Jaktutøvelsen•Oppsummering/debatt	Åpen runde/ Gruppe- basert	Evt bilder	20
		Animasjon	Power Point presentasjon	15
1.2 Regler for human og sikker jakt	<p>Gå gjennom §§ 1, 2, 19 og 20 i viltloven og §§ 15 og 16 i naturmangfoldloven. Forklar innholdet gjennom å knytte de til praktiske eksempler. Jegerens dilemma, «Er dette sjansen?» «Kommer det flere sjanser?» «Er jeg god nok skytter?»</p> <p>Jaktas plass i det moderne samfunnet</p> <p>Spørsmål og diskusjon</p>	Forelesing	Lovdata.no	20

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
1.3 Grunnprinsipper for human og sikker jakt	<p>Hva er human jakt?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikke skyte på dyr i fart • Ikke skyte på for lang avstand • Ikke skyte moren fra kalven • Riktig skuddvinkel og skuddplassering • Ikke skyte på dyr i flokk • Rent skuddfelt • Innskutt våpen <p>Debatt og spørsmål</p>	Diskusjon/ gruppe- diskusjon etter hvert grunnprinsipp i presen- tasjonen	Power Point presentasjon	95
1.4 Avslutning	<p>Oppsummering og spørsmål.</p> <p>Tid og sted for neste samling</p>			10

2. Samling – Våpen og våpenlovgivningen

Læringsmål

Kandidaten skal:

- ha kjennskap til de forskjellige våpentypenes oppbygging, funksjon og virkemåte
- ha kjennskap til de forskjellige ammunisjonstypenes funksjon og virkemåte
- ha kjennskap til sikker og forskriftsmessig våpenhåndtering i ulike situasjoner
- ha kjennskap til relevante bestemmelser i våpenlovgivningen
- kunne visitere (sjekke at våpenet er uladd), lade/tømme, sikre/avsikre

Gjennomføring

3 timer undervisning. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs.

Tema for samling 2

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
2.0 Velkommen, opprop og registrering	Ønske velkommen, registrere oppmøte, Spørsmål fra samling 1? Kontrollspørsmål Dagens tema: jaktvåpen, ammunisjon og våpenlovgivningen		Power Point presentasjon. Lastes ned fra www.nacl.no	10
2.1 Våpen – sterke krefter	Lokale eksempler? Diskusjon	Film lastes ned fra nacl.no		20
2.2 Våpen – ansvar og krav	Våpenloven og våpenforskriften <ul style="list-style-type: none">• erverv• oppbevaring• transport• aldersgrenser Viltlovgivningen og våpen Viktig at elevene får kjennskap til hvor bestemmelsene er tilgjengelig.		Lovdata.no Power Point presentasjon	20
2.3 Regler for sikker jaktutøvelse	«Sikkerhet før jakta» «Sikkerhet under jakta» «Sikkerhet etter jakta» Oppsummering Spørsmål	Film Debatt	Power Point presentasjon	40
2.4 Våpenets oppbygging og funksjon	Demonstrer ulike typer våpen og hvordan de er bygd opp. De ulike våpentypene rifle, hagle og kombivåpen bør demonstreres. Vis sikringsfunksjon. La kandidatene selv få holde, forsøke demontering m.m.	Forelesing Demonstrasjon Gruppeøving	Power Point presentasjon Diverse jaktvåpen	30

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
2.5 Ammunisjon – sikkerhetssoner	Vis hagleammunisjon Forklar boring og haglstørrelser. Ballistikk, sikkerhetsavstand og skuddvinkeler.	Forelesing Demonstrasjon	Power Point presentasjon	10
	Vis rifleammunisjon Vis skutt prosjektil og gjennomskåret prosjektil. Ballistikk, sikkerhetsavstand og skuddvinkeler.	Forelesing Demonstrasjon	Power Point presentasjon	10
2.6 Krav til jaktammunisjon	Forklar kravene og hvordan de varierer mellom arter.	Forelesing	Lovdata.no Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst	10
2.7 Skyteteknikk	Kjør "Skyteteknikk". Debatt, spørsmål. Gjør oppmerksom på at dette repeteres i samling 4	Film	Power Point presentasjon	15
2.8 Avslutning	Oppsummering og spørsmål. Tid og sted for neste samling. Samling 3 foregår ute, gjør oppmerksom på utstyr de skal ha med.			15

3. Samling – Human og sikker jakt i praksis

Læringsmål

Kandidaten skal:

- ha forståelse for og kunnskap om sikkerhet og avstandsbedømmelse i forbindelse med håndtering og bruk av våpen i aktuelle jaktsituasjoner
- kunne håndtere våpenet korrekt i situasjoner som: Under transport, ut/inn av bil, over hinder og bekker og i møte med andre mennesker
- forstå farger og høydekurver på kartet og kunne beskrive terrenget ut fra kartinformasjon
- med utgangspunkt i koordinater fra GPS kunne plassere dette på kartet
- forstå grunnleggende trinnvis orientering i ukjent terreng

Gjennomføring

3 timer undervisning der kandidatene skal gjennom en feltløype med obligatoriske praktiske øvelser. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs. Det er krav om minimum en instruktør pr 10 deltakere på kurs. Hjelpeinstruktører trenger ikke autorisasjon som jegerprøveinstruktør, men må ha god kompetanse om læringsmål og praktiske problemstillinger.

Det er ikke krav om praktisk skyting denne dagen, men momentene under skal gjennomgås.

Tema for samling 3

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
3.0 Opprop og registrering	Velkommen Spørsmål fra forrige samling? Hovedpunkter og organisering av samling 3			10
3.1 Introduksjon til feltløype	Deltakerne deles i grupper på maks 10 kandidater per instruktør. Gruppene skal gå hver sin vei, noen bærende på våpen. I løpet av runden vil de møte andre grupper, og dere diskuterer hvordan man som våpenbærer ter seg i møte med andre mennesker. Våpen skal være brukket/sluttstykke i bakre stilling mellom øvelsene. Tomt våpen skal fremvises før hver øvelse i feltløypa. PAUSE legges inn midtveis. Lag gjerne bål, det gir god stemning og rom for spørsmål og meningsutvekslinger.	Gruppebasert		10

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
Moment 1: Overrekkelse av våpen	<p>Be en av deltakerne om å hente et våpen som ligger i en bil. Alle de andre observerer. Hva skal den som henter våpen huske på i denne situasjonen? (Sjekk om våpenet er uladd. Hvordan bære det?) Hva slags våpen har deltakeren hentet? Hvordan ser vi det?</p> <p>Gjenta punktene for hver deltaker.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan oppbevares våpen under reise? • Hvordan oppbevares ammunisjon under reise? <p>Legg våpnene tilbake i bilen – alene/sammen med andre. Håndtering av hund kombinert med bæring av våpen.</p> <p>Denne posten kan naturligvis repeteres/kombineres med pausen.</p>		Våpen	30
Moment 2: Passere hindring	<ul style="list-style-type: none"> • Minst to ulike hindringer skal passeres i løpet av løypa • Våpen skal simuleres å være ladd ved oppstart av denne øvelsen • Arrangør velger mellom: <ul style="list-style-type: none"> o Kryssing av gjerde o Krysse en bekk o Krysse en kløft o Passere en bratt helling • Instruktør skal vurdere og veilede på våpenhåndtering før, under og etter kryssingen. • Gjennomgå situasjoner som snø eller jord i løpet. 	Gruppebasert		30
Moment 3: Avstandsbedømmelse	<p>Det fokuseres på hold innen normale jakt situasjoner.</p> <p>Still spørsmålet: Hvorfor er det viktig at vi er gode på rask avstandsbedømmelse? Still spørsmålet: Hvordan kan man trene på dette?</p> <p>Haglehold – korte avstander</p> <p>Maksimale skuddhold på småvilt med haglgevær. Maksimale skuddhold på hjortevilt med rifle. Hvordan avstander oppfattes i ulike situasjoner.</p> <p>Synsbedrag: Bedømmes for kort: sjøer, sletter, nedoverhellinger, belysning, Bedømmes for langt: Rennende vassdrag, rette skogglenner, mothellinger, dårlig sikt</p> <p>Enkle metoder for avstandsbedømmelse: Pinnemetoden: kvist – siktepunkt – siktepunkt – avstand mellom x10</p> <p>Øvelser i avstandsbedømmelse. Avstandsbedømmelse til pappfigur/viltmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minimum to mål (småvilt/rådyr) på haglehold (10-30 m) • Minimum ett mål (rev, hjortevilt) på riflehold (50-100 m) 	Gruppebasert	Pappdyr, figurer	30

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
Moment 4: Postplassering	Hver deltaker skal plassere en post i terrenget. Plassering skal begrunnes med tanke på skytesoner, sikker bakgrunn, rent skuddfelt, oppførsel på post (med tanke på vilt og mennesker). Fordeler for sikkerhet ved plassering av post høyt i terreng eller fra tårn.	Gruppebasert		30
Moment 5: Kart, kompass og GPS	Arrangøren må på forhånd ha laget et lokalt opplegg. <ul style="list-style-type: none"> • Ta ut kompasskurs til første siktepunkt. Og ta ny kompasskurs til neste siktepunkt helt til du når målet. • Finnes det lokale kart (orienteringskart/turkart), så bruk gjerne disse til enkle oppgaver, som å "lese" kartet. • Ut fra koordinater på GPS skal kandidatene finne igjen punktet på et standard kart i N 50 000-serien. 	Gruppebasert		30
3.2 Avslutning	Oppsummering og spørsmål Tid og sted for neste samling			10

4. Samling – Skyting med hagle og rifle

Læringsmål

Hagle

Kandidaten skal:

- ha forståelsen av haglenes virkning på ulike avstander
- vite hvordan haglenes effekt på planke er
- ha kjennskap til skyteteknikk etter bevegelig mål
- kunne riktig anlegg av våpenet
- forstå viktigheten av riktig sving-, sikte- og avtrekksteknikk

Rifle

Kandidaten skal:

- ha grunnleggende kjennskap til skyteteknikk; pusteteknikk, avtrekksteknikk, sikteteknikk og tørrtrening
- vite om optimal utnyttelse av kikkerten og viktigheten av avstanden mellom øye og kikkert
- kunne holde rifla i riktig grep
- kjenne til kulens endrede treffpunkt ved ulike avstander (ballistikk)

Gjennomføring

6 timer undervisning ute. Samlingen har obligatorisk oppmøte på kurs. Det er krav om minimum en instruktør pr 5 deltakere på kurs. Hjelpeinstruktører trenger ikke autorisasjon som jegerprøveinstruktør, men må ha god kompetanse om læringsmål og skyting.

Tema for samling 4

Tema	Stikkord	Varighet
4.0 Velkommen Opprop og registrering	Fortsett med å fortelle om hovedpunktene i kveldens undervisning, samt hvordan samlingen vil bli organisert. Pauser og mat legges inn etter som det passer lokalt. Kandidatene skal deles inn i grupper på 5 kandidater per instruktør, og organiseres slik at ikke det blir for mye venting.	10
4.1 Hagleskyting	<p>Jakt med hagle Repetisjon: Hva er maksimal skuddavstand for hagle? Forskjell på sideskudd og mot-/bakskudd. Hvilke haglstørrelser brukes på ulike viltarter?</p> <p>Avliving av skadet småvilt Hare og fuglevilt. OBS. Benytt aldri våpenet til slagvåpen!!</p> <p>Transport/sikring Bæring av våpenet. Repetisjon fra samling 3, både under transport og der vilt plutselig kan dukke opp. På post. Sikring av våpenet: Hanesikring Avtrekkerstanssikring Avtrekkersikring</p> <p>Skyteteknikk "Peke riktig og hurtig" Skjeftet til kinn, ikke omvendt. "Å holde foran". Medfølgende foranhold.</p> <p>Øyedominans La alle deltakerne teste sin øyedominans. Venstredominans: Lukk venstre øye under skyting. Høyredominans eller ingen dominans: Begge øyne åpne, hvorfor? Skytetrening. Skytestilling: Bane / i felt.</p> <p>Tips om fluktskyting 1. Skytestilling 2. Forsøk å skyte med begge øynene åpne. 3. Bevegelser skal kun skje i hofter, knær og ankler. 4. Konsentrer blikket om målet, ikke på løpet. 5. Sving med jevn hastighet. Målet skal "feies vekk". 6. Stopp ikke svingen før eller under avtrekk. 7. Det er venstre hånd som "treffer". Forsøk å peke! 8. Man "sikter" aldri under fluktskyting. 9. La være å skyte hvis du mener holdet er for langt.</p> <p>Skyting med hagle Skyte på planke. Studere effekten Inntil 5 og 5 skyter minimum 10 skudd på stillestående mål hver, ulike hold/haglestørrelser. Inntil 5 og 5 skyter minimum 15 skudd på leirdue hver. - Prøveskyting på papirblink. Haglspredning – ulik ammunisjon Anbefal: Videre trening – skytekurs Spør om det er noen spørsmål til denne økten</p>	175

Tema	Stikkord	Varighet
4.2 Rifleskyting	<p>Avdrift: Øker med økende vind og økende avstand til viltet.</p> <p>Maksimalt hold: 150 meter</p> <p>Skudd i hellende terreng – Treff- og siktepunkt.</p> <p>Skudd på dyr i bevegelse: Dyrets hastighet, skuddavstand skuddets hastighet Konklusjon: "Holde foran" Presiser krav til trening!</p> <p>Avdrift og skudd i hellende terreng har så liten praktisk betydning på jakt at det ikke behøves å kompensere for dette.</p> <p>Avlivning av skadet hjortevilt. Plassering av dødsskudd.</p> <p>Sikkerhet under jakt.</p> <p>Trening og gode vaner (forflytting, lading, sikring).</p> <p>Forskjell på trening og jakt (Krav til rask vurdering på jakt).</p> <p>Anlegg (sikreste skudd er med anlegg) Skyting med anlegg – alltid hånd mellom våpen og anlegg! a) Skyting med fast anlegg. Mykt underlag b) Skyting med sideanlegg c) Skytestokk som anlegg</p> <p>Skytestillinger Sittestilling Stående skyting Knestående Liggende Frihåndsskyting</p> <p>Rytmen i skytingen Sikting – ett eller begge øynene åpne?</p> <p>Avtrekket Still spørsmålet: Hva tror deltakerne at de vanligste feilene som gjøres ved avtrekket er? Stikkord: Lukke øynene, rykk, skulderbevegelse, pusting</p> <p>OBS. Aldri fingeren på avtrekkeren før finsikting</p> <p>Poengter jevnlig skytetrening!</p> <p>Skyting med rifle Alle deltakerne skal skyte minimum 15 skudd med rifle kal. .22 LR eller annet kaliber. Ikke luftvåpen.</p> <p>Avslutt med å spørre om det er spørsmål til denne økten.</p>	175

5. Samling – Artskunnskap

Læringsmål

Kandidaten skal:

- kunne identifisere jaktbare arter og deres forvekslingsarter
- ha nødvendig kjennskap til jakttidene for de jaktbare artene

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 5

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
5.0 Velkommen, opprop og registrering	Noen spørsmål fra forrige samling? I dag skal vi snakke om artskunnskap. Viktig å motivere for hvorfor man som jeger skal ha en allmenn innsikt i artskunnskap, også i forhold til arter som er lite aktuelle for egen jakt. Bruke avisoppslag, lokale historier. Bruk eksempler på betydning av artskunnskap for forståelse av jakt og andre jegere. Bruk avisoppslag om feil vurdering av art og lignende. I det nettbaserte undervisningsmateriellet er alle artene berørt. Vi anbefaler derfor å bruke dette i undervisningen. Du kan laste ned programmet fra nedlastingscenteret på www.nacl.no eller kjøre det rett fra nett.		10
5.1 Artskunnskap			
5.1.1 Hjortedyr	Foruten å kjenne artene er det viktig under praktisk jakt å ha kunnskap om skille mellom alder og kjønn og de utfordringer dette innebærer.	Kjever, gevir, beitespor, klauver	25
5.1.2 Haredyr og andre gnagere		Beitespor, tenner	10
5.1.3 Hundefamilien	Fokus på pelsverdi og predator kontroll.	Pels, tane	5
5.1.4 Mårdyrene	Fokus på pelsverdi og predator kontroll.	Pels, tane	10
5.1.5 Store rovdyr	Fokus på pelsverdi og predator kontroll.	Pels, tane	10
5.1.6 Halvbjørnfamilien	Fokus på fremmed art.		5
5.1.7 Seler	Pelsverdi, forvaltes via fiskeridirektoratet. Søknad om jakt hos fylkeskommunen.	Pels, fangstredskap	10
5.1.8 Villsvin	Fokus på jaktressurs, men er en fremmed art. Fare for sykdomsspredning, først og fremst svinepest, men også mulig vert for trikiner.	Skinn, trofèer	5

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
5.1.9 Hønsfugler	Bestandssvingninger, betydning som jaktbart vilt, utbredelse, biologi.	Preparater, fjær, føtter og nebb	20
5.1.10 Vadere	Utbredelse av de jaktbare artene. Biologi, jakt på høsttrekk.	Preparater	10
5.1.11 Skarver	Utbredelse, sjøfugljaktas «storvilt».	Preparater, nebb, føtter	5
5.1.12 Ender	Stor gruppe med mange arter. Viktig å fremme skille mellom undergruppene gress-, dykk- og fiskender. Sammenligning av størrelse er viktig under artsbestemmelse. Viktig å skape kunnskap om draktskiftene. Ta utgangspunkt i de(n) arten(e) kandidatene kjenner.	Preparater, silhuetter	15
5.1.13 Gjess	Stor kjøttressurs i økning både i bestander og utbredelse.	Preparater	10
5.1.14 Duer		Preparater	5
5.1.15 Kråkefugler	Fokus på kjøttverdi og predator kontroll.	Preparater	5
5.1.16 Troster		Preparater	5
5.2 Avslutning	Oppsummering og spørsmål? Tid og sted for neste samling		15

6. Samling – Lover og forskrifter

Læringsmål

Kandidaten skal:

- ha kjennskap til og forståelse for behovet av regelverket som regulerer forhold knyttet til praktisk jakt, jaktmetoder og ettersøk.
- kunne innholdet i lov om jakt og fangst av vilt (Viltlovens) §§ 10 – dager med jaktforbud, 19 – human jakt, 20 – bruk av våpen under jakt, 21 – bruk av motordrevet framkomstmiddel under jakt, 23 – bruk av hund under jakt, 34 – forfølgingsretten, 45 – ferdsel med våpen på annen manns grunn, 46 – jaging og lokking av vilt
- kjenne til naturmangfoldloven og dennes betydning for viltloven
- kjenne aktuelt innhold i fjellogen, dyrevelferdsloven, våpenloven, hundeloven, friluftsløven, lov om motorisert ferdsel i utmark og brann- og eksplosjonsvernloven.
- kjenne til forskrifter knyttet opp til viltloven:
 - Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst
 - Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun
 - Forskrift om forvaltning av hjortevilt
 - Forskrift om forvaltning av bever
 - Forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark, kapittel 3 om skadefelling og annet uttak av vilt
- kjenne til forskrift om regulering av sel på norskekysten
- ha kjennskap til høstingsprinsippet og bærekraftig forvaltning
- ha kjennskap til forvaltningsnivåene i Norge

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 6

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
6.0 Velkommen, opprop og registrering	Noen spørsmål fra forrige samling? I dag skal vi snakke om lovverket og regulering av jakta.		10
6.1 Bakgrunnen for og regulering av jakta	I denne delen av jegerprøvepensumet kan oppslag fra ulike medier, lokale historier m.m. knyttes opp til lærestoffet slik at elevene opplever det som betydningsfullt for seg i sin kommende jakt. Det er viktig å eksemplifisere stoffet. Fokuser på det som er viktig å vite før du reiser på jakt og mens du er på jakt. <ul style="list-style-type: none">• Behovet for å regulere jakta• Bærekraftig forvaltning• Lover, forskrifter, veileder og instruksjer• Forvaltningsnivåene		15

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
6.2 Aktuelt lovverk og forskrifter	<p>Læremålene for samlingen omhandler en rekke lover og forskrifter med bestemte paragrafer kandidatene skal kjenne til. I det nettbaserte undervisningsmateriellet er alle aktuelle lover og forskrifter berørt. Vi anbefaler derfor å bruke dette i undervisningen. Du kan laste ned programmet fra nedlastingssenteret på www.nacl.no eller kjøre det rett fra nett. Alternativt kan du som instruktør fylle inn med lokale og velkjente eksempler på aktuelle steder i undervisningen. Ved vanlig klasseromsundervisning må kandidatene få anledning til å lete i lovsamlinger for å bli kjent med oppbygging og innhold i lovverket. Bruk tid på å knytte sammenheng mellom lovt tekst og holdninger som må ligge til grunn under jaktutøvelsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturmangfoldloven • Viltloven med forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, forskrift om jakt-og fangsttider samt sanking av egg og dun, forskrift om forvaltning av hjortevilt, forskrift om forvaltning av bever og kapittel 3 om skadefelling og annet uttak av vilt i forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark • Våpenloven • Hundeloven • Fjelloven • Friluftsløven • Dyrevelferdsloven • Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag • Brann- og eksplosjonsvernloven • Forskrifter som regulerer seljakt 	<p>Lovdata.no</p> <p>PowerPoint. Lastes ned fra www.nacl.no</p>	135
6.3 Avslutning	<p>Oppsummering og spørsmål?</p> <p>Tid og sted for neste samling</p>		20

7. Samling – Jaktformer

Læringsmål

Kandidaten skal:

- ha kjennskap til forskjellige jaktmetoder, med og uten hund, på småvilt og storvilt (hjortevilt og rovvilt)
- kjenne til de ulike jakthundgruppene som brukes til de forskjellige jaktformene
- vite hvordan oppsetting og bruk av feller skjer i praksis

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 7

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
7.0 Velkommen, opprop og registrering	Sjekk om det er spørsmål til tidligere samlinger I dag skal vi snakke om jaktformer		10
7.1 Jaktformer	<ul style="list-style-type: none">• Posteringsjakt• Jakt med drivende hund• Løshundjakt• Jakt med skjellende/halsende fuglehunder• Jakt med støtende og appporterende fuglehunder• Jakt med stående hund• Smygjakt• Støkkjakt Del opp i sekvenser og diskuter etter hvert kapittel i PowerPoint til samling 7	PowerPoint. Lastes ned fra www.nacl.no	100
7.2 Feller og fangst	Fangstredskap som fanger viltet levende Tillatte redskaper – demonstrere disse. Regler for tilsyn av fangstredskaper som fanger viltet levende. Mink, jerv og gaupe + rev og grevling. Bruk av fangstredskaper som fanger viltet levende. Avlivning av fanget vilt. Hva er tillatt? Bruk av fangstredskap som avliver viltet Tillatte redskaper, oppsett og virkemåte Tilsyn og vilkår Meldeplikt ved bruk av slagfeller Bruk av snarer til fangst av ryper. Hvem, hvor i landet, meldeplikt, fangstrapport.	PowerPoint	60
7.3 Avslutning	Oppsummering og spørsmål Tid og sted for neste samling		10

8. Samling – Ettersøk av skadet vilt

Læringsmål

Kandidaten skal

- være bevisst holdninger rundt avlagte skudd og ansvar for oppfølging av skuddet
- kunne rutinen for ettersøk av skadet storvilt
- være bevisst rundt ettersøk av skadet småvilt

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 8

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
8.0 Velkommen, opprop og registrering	Noen spørsmål fra forrige samling? I dag skal vi snakke om ettersøk. Målet med denne samlingen er å gi kandidatene kunnskap og holdninger for å sikre at ettersøk blir gjennomført. Om det er praktisk mulig egner denne samlingen seg godt for å delvis gjennomføres som en praktisk øvelse med skuddplassundersøkelse og gjerne en ettersøksekvipasje som viser hvordan arbeidet legges opp og gjennomføres på et kort kunstig utlagt blodspor.		10
8.1 Ettersøk og holdninger	Innledning om jegeransvaret, hensynet til viltet og jaktas anseelse La kandidatene diskutere følgende spørsmålet i smågrupper noen minutter og oppsummer i plenum etter hvert spørsmål: <ul style="list-style-type: none">• Hva er skadeskyting og ettersøk?• Hvorfor skjer skadeskyting?• Konsekvenser av skadeskyting	PowerPoint. Lastes ned fra www.nacl.no	15 15 15

Tema	Stikkord	Materiell	Varighet
8.2 Ettersøk av skadet hjortevilt	<p>Skadeskyting ødelegger god jakt.</p> <p>Hva sier loven? Viktige begreper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skuddplassundersøkelse • ettersøksplikt • varslingsplikt • forfølgingsrett • hva sier loven om bruk av kunstig lys? • varslingsplikt? • hva med skuddplassundersøkelsen? • ettersøkshund <p>Skuddreaksjon</p> <p>Merking/Registrering</p> <p>Jegeradferd etter påskyting Spørsmål som skal besvares av skytter: Hvor er dyret truffet? Hvilke skuddtegn så du? Flere dyr i følge? Hvilket kjønn? Hvilken alder? Fluktretning?</p> <p>Skuddplassundersøkelse. Se etter: Hår og hårrester Blod Beinsplinter Vominnhold Klovavtrykk Eventuelt kulenedslag (bom)</p> <p>Praktisk ettersøk Ventetid Planlegging Forposter Hund, fører og skytter</p> <p>Er din situasjonsbeskrivelse pålitelig? – psykologi ved påskyting.</p>	PowerPoint	<p>20</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>15</p> <p>5</p> <p>5</p>
8.3 Ettersøk av skadet småvilt	<p>Viktige forholdsregler</p> <p>Skuddplassundersøkelse - sportegn</p> <p>Praktisk ettersøk Rev Hare Bever Ryper Skogsfugl Sjøfugl</p>	PowerPoint	40
8.4 Avslutning	<p>Oppsummering og spørsmål</p> <p>Tid og sted for neste samling</p>		10

9. Samling – Håndtering av felt vilt

Læringsmål

Kandidaten skal:

- ha kjennskap til grunnprinsipper for behandling av felt vilt
- være motivert og ha kjennskap til å begynne å jakte selvstendig eller sammen med andre
- kjenne til jegerens rapporteringsplikt

Gjennomføring

3 timer undervisning. Ved fravær fra undervisning må det leveres dokumentasjon med bestått test fra e-læring for samlingen.

Tema for samling 9

Tema	Stikkord	Arbeidsform	Materiell	Varighet
9.0 Velkommen, opprop og registrering	Sjekk om det er spørsmål til tidligere samlinger I dag skal vi snakke om håndtering av felt vilt. Kandidatene skal få introduksjon til jaktmuligheter i sitt nærområde og for øvrig ellers. Informasjon om oppfølgingskurs innen skyting og jakting er naturlig å komme inn på. Kandidatene skal være kjent med rapporteringsplikten til SSB om jaktutbytte hvert år.			10
9.1 Håndtering av felt vilt	Der det er praktisk mulig er demonstrasjon på dødt vilt en god læring for kandidatene. Gå gjennom grunnprinsippene ved transport, utvomming, partering, modning og lagring Stikkord: Ressursutnyttelse Hjelpemidler Kjøtt temperatur Bakterier Renslighet Modning, døgngader		Dødt vilt	40
9.2 Behandling av felt hjortevilt	Stikkord: Utvomming Flåing Transport Modning Partering	Demonstrasjon	PowerPoint. Lastes ned fra www.nacl.no Dødt vilt	40
9.3 Behandling av felt småvilt og fugl	Stikkord: Flåing Ribbing Fjerning av innvoller eller ikke Modning/henging Partering	Demonstrasjon	PowerPoint Dødt vilt	40
9.4 Hvordan kommer jeg meg på jakt?	Her er det viktig å gi kandidatene den informasjon de trenger for å komme i gang med sitt jegerliv på egenhånd. Snakk gjerne om mulighetene lokalt i grupper eller plenum. Jakt- og fangstrapport Kandidatene skal være kjent med rapporteringsplikten til SSB om jakt- og fangstutbyttet hvert år.		PowerPoint	40
9.5 Avslutning	Oppsummering og spørsmål			10